

§. 12. Odbor sklicuje občni zbor in prevdarja, kako obračati društveno premoženje, da bi domačemu šolstvu najbolj koristilo. Odbor odločuje toraj, katerim revnim šolam in učiteljem naj se daruje to in uno.

Da so odborovi sklepi veljavni, morajo biti najmanj 4 idrijski udje in če le mogoče 1 ali 2 zunanja uda pričujoča. Odbor sklepa z nadpolovičino večino glasov pričujočih odbornikov. Kedar je enako glasov, razsodi prvosednik.

Posamnih odbornikov po deželi pa je vrh tega dolžnost, da nabirajo društvu ude, jih naznanjajo blagajniku ter pobirajo doneske in jih njemu odrajtujejo.

Tudi naj bi bila njih skrb, da društvu pridobujejo vedno novih šolskih prijateljev in dobrotnikov.

§. 13. Vsako leto o šolskih praznikih skliče odbor občni zbor svojih družabnikov v Idriji ali v Ljubljani.

§. 14. Občni zbor voli tri pregledovalce društvenih računov.

§. 15. Društveno imenje se ne sme deliti. Ako bi kedaj društvo nehalo, naj se gotovi denarji in drugo premoženje razdeli po odborovi razsodbi med kranjske ljudske šole in učitelje. Društvo pa neha takrat, kedar bi razun odbora ne imelo več nego 5 udov.

§. 16. Pravila se smejo preurediti le v občnem zboru z večino glasov pričujočih družabnikov.

§. 17. Društvene prepire med udi razsodi odbor. Če ta ne more nesloge poravnati, pride stvar pred občni zbor v razsodbo.

Národne stvari.

Pravniška zastavica.

Ker se 21 let izdava državni zakonik tudi v slovenskem jeziku, se potegujejo Slovenci za njegovo vvedenje v domače urade mislé, da je jezik z obzirom na slovstvo in na njegovo lastno gibčnost že zadostno razvit za veliko večino prav nezapletenih pravnih razmer in kakor je skušnja potrdila na Kranjskem, Primorskem in deloma tudi na Štirnškem, ni v jeziku več nobene ovire, temuč le v osobah, ktere oskrbujejo dotična opravila. Nekoliko dobre volje pri nekterih in nekaj več marljivosti pri družih, razun tega pa nekaj premestenj osoba in vse bode mahoma v že davno zaželenem redu in nikogar še glava ne bode bolela, temuč dobrosrčni slovenski narod bode hvaležen nasproti prinesel svoje zaupanje in dotični opravilniki bodo se v kratkem prepričali, da je strah zavoljo slovenskega jezika prazen bil. Pripoveduje se, da je poglavitni zadržek v pomanjkanji sposobnih ljudi; ker pa je znano, da so slovenski pravniki tudi na Nemškem, tukaj pa brez znanja slovenskega jezika drugi namesteni, toraj se nudi zastavica:

Zakaj so slovenščine popolnoma zmožni pravniki na Nemškem v službah?

„Pravnik slov.“

Prislovice in reki iz Istre.

Nabral Jak. Volčič.

Učkarska: Joh nami! zemlja je šla u more, a vèrnost na nebo.

Oči su strašljivice, a ruke su delavice (na vid je delo težko, a delavne roke ga opravijo).

Ča se po krivem steče, se brzo razteče, ili: ča je po krivem dobljeno, ni blagoslovljeno.

Kadar star Istran reče: hvala ti na tem i tem, mu odgovori drugi: Bogu hvala, ki je dostojan.

Ki čeka vréme nad vréme, ga čeka večé bréme (italijansko: chi ha tempo, non aspetti tempo).

Koliko je hrana gušća, toliko meni brada tušća.

Hodi smokve solit (pojdi rakom žvižgat).

U bobovém cvétu je najmanje muke u mehu.

U letu u hladu, u zimi u gladu.

Ako su vuci siti, koze nemogu vesele biti (gospodar razsipnik, družina žalostna).

Ne ruši stare gromačine (gromača je zid brez melte), (se bo na te srušila), ne karaj stare babičine (te bo nalažala, nakregala).

Vsaka šepa vragu iz žepa; ili: ča je od Boga naručeno (rojeno s kakovim pomanjkanjem) je huje od vraga (cave a signatis).

Ki sam gre, opravlja, a ki pošilja, čeka (teško gospodar po poslih).

Kakova gora, takova drva (kakovi starši, takovi otroci.)

Istersko otroci oponašajo po zimi vrabce, da čvikajo drug drugemu: „si ziv, si ziv“; a po leti: „ti župan ja župan, ti župan ja župan“.

Ča te je ta zali osanatil (hat dich der Böse eingeschläfert).

Isterski pastir pravi: „ovan zvončar zvončari pred ovcami (za nemško-slovenski: zvonec nosi.)

Slišal sem starega Istrana reči: peruh, perušić (od pero) za nemški Pinsel, kakor italijanski pennello od penna, in Pinsel od pingere, in to morda od pennam agere.

Pozuha (od zevati) je mnogo govorenje za kakovim delom, posebno, zlem. — Povezuha, Kindswindel.

Stari Istrani pripovedajo, da, kada je nekada kdo v Istri obudovel, si ni več strigal vlas ni brade bril do smrti, ako se ni sopet ženil; ako se je pa še ženil, se je pred ženitbo ostrigel in obril; a vdovice so nosile zmirom vse črno nošnjo; ako se je ktera spet umožila, stavila je nase sopet kaj beliškavega, a nikdar več vse vesele bele obleke.

Književnost.

* „Občno zgodovino za srednje šole“ je jel dajati na svetlo g. Jesenko, profesor v Trstu; dotiskal bode se v kratkem I. del.

* Slovenski „abšidi“, to je, odpustni ali doslužni listi za slovenske vojake, ki stopijo iz vojaške službe, so se pred kratkem natisnili v državni tiskarnici ter razposlali dotičnim poveljništvom. Spet mala drobtina! Slovenci tudi drobtin ne zavržejo.

* Besednik pravniško-politični (terminologija) v slovenskem, hrvatsko-srbskem in nemškem jeziku se dobi v c. kr. državni tiskarnici na Dunaji za znižano ceno 50 kr., — občni državljanski zakonik za 40 kr., in kazenski zakonik za 20 kr., vse tri knjige skupaj tedaj samo za 1 gold. 10 kr.; toraj živo priporočamo tudi slovenskim županom, naj si jih priskrbé za tako jako malo ceno in po večkratnem prebiranju takih reči se bode kmalu prva težava domačega uradovanja premagala.

* Ravno je na povelje c. k. kupčijskega ministerstva prišel na svetlo prvi zvezek izvrstne knjige, ki pod napisom: „Die wirthschaftlichen Zustände im Süden und Osten Asiens. Bericht der fachmännischen Begleiter der k. k. Expedition nach Siam, China und Japan“ popisuje gospodarski stan južne in izhodnje Azije. Cearska vlada je 1868. leta v Siam, Kitajo in Japan poslala ekspedico, in kar je ta videla in izvedela, je obširno popisano v tej knjigi, ki govori o vsem blagu, katero bi se na korist naših krajev od nas do teh dežel izvaževati ali od tam do nas vvaževati moglo; ona razjasnuje colne zadeve, davke, navade, denarje, mero in vago, mornarske in druge pomočke za kupčijo in imenuje